

1973 OKT 23

Magyar Hírlap

725.94

MAGYAR HÍRLAP

244 Emléktábla

Mikor a peleskei nótárius, Gvadányi József kedves és ma is eleven figurája, az 1787. esztendőben, Fakó lova hátán megérkezett Pest-Budának városába, a sok látnivaló nem fárasztotta ki annyira, hogy fel ne keresse a redout-ban az ifjúság legkedvesebb mulatságát, a bált.

Gvadányi idejében Pest-Buda legszebb, legcsillogóbb mulatóhelye a Hét Választóhoz, vagy Hét Kurfürsthez címezett vendégfogadó volt. Ez a nevezetes intézet a XVIII. század elején épült, a mai Belváros Váci utcájában, az akkori Lipót utcán.

A pusztta telket még 1699-ben szerezte meg Lennberg János ácsmester 180 forintért. Száz esztendő múlva már ötven ezer forintért cserélt gazdát a közben felépült fogadó. Nákó Kristóf vásárolta meg. Ettől kezdve Nákó-ház lett a neve. Persze, a farsangon egymást követték a bálók, melyek egyikére Gvadányi József hőse, a falusi nótárius is betévedt. Nevezetes látogatása után alig múlt el három évtized, 1823. tavaszán Pest-Buda utcáin a következő szövegű plakátok jelentek meg:

„Tiszteletreméltó közönség! Magyar vagyok és nem ismerek nagyobb boldogságot, minthogy nevelésem és tanítatásom gyümölcseit Franciaországba és Angliába utazásom előtt, ragaszkodásom és hálám első áldozataként, drága hazámnak bemutassam. Ami még hiányzik érettségemből, azt kitartó szorgalommal igyekszem megszerezni, és egyszer talán abban a szerencsés helyzetbe juthatok, hogy drága hazám dicsőségének egyik ágacskája lehetek... Liszt Ferenc”.

A tizenkét esztendő Liszt Ferenc első pesti hangversenyét hirdették ezek a plakátok, melyet a Hét Választóhoz címzett fogadó nagytermében tartott 1823. május 1-én. A gyermekművész bemutatkozó hangversenyéről az 1820-as évek legelterjedtebb újságja, a Hazai és Külföldi Tudósítások így számolt be:

„...ritka tünemény ragadott el bennünket a múlt csütörtökön, midőn a Hét Választó Fejedelmek nevezetű vendégfogadónak palotájában Liszt Ferenc Soprony vármegyei tizenegy esztendő ifjacska hangmesteri képességét a klaviron közbámulásunkra kifejtette... Játszott az ifjú mester egy nagy koncertet, és nagy variációkat Moschelestől... Végre a feladott téma szerint szabad fantáziájából gyönyörű variációkat...”

A gyermekművész nagy sikerű pesti hangversenye után elhagyta hazáját, hogy csak évtizedek múlva térjen ismét vissza. Mögötte maradt a Hét Választó redout-ja, és várták Európa csillogó hangversenyei, főúri szalonjai. A Váci utcai öreg épület is hamarosan új köntöst kapott. Hild József háromemeletes bérházzá magasította, és kaput nyitott az Aranykéz utca felé, ahol Krúdy Gyula hőse, a szép aranyművesné léptei kopognak majd a macskaköveken. De Esztrellával is továbbsuhant a Vörös Postakocsi, és bevonult Budapestre a „kinematográf”, ami Heltai Jenő szavával hamarosan mozivá honosult a fővárosban. A Váci utcai Hét Választó helyén megnyílt a Korzó mozi.

Később ezen a helyen szolgálta a muzsikát a Bartók Béla-terem. Most a Thália papjai vették birtokukba a hagyományokban oly gazdag épület utódját.

Budapest Főváros Tanácsa és a Liszt Ferenc Társaság hétfőn délben emléktáblát avatott a Pesti Színház épületén, az egykori Hét Választó Fejedelem fogadó helyén. Az ünnepi beszédet a Liszt Ferenc Társaság társelnöke, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter mondta.

(bvp)